

Koulukuljetusohjeet

Kemijärven kaupunki

SIVISTYSLAUTAKUNTA 30.9.2015

Sisällysluettelo

KOULUKULJETUSPERIAATTEET	3
Muut perusteet.....	4
Pääperiaatteet kuljetuksissa	4
Kuljetettavien luettelo	5
Koulumatkakortti	5
Kuljetusavustus.....	5
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KULJETUKSET	5
PÄÄTÖKSENTEKO	6
MAKSUTTOMAN KOULUKULJETUKSEN PERUSTEET	6
KOULUKULJETUSOHJEITA	8
OPPILAS	8
HUOLTAJAT HUOLEHTIVAT, ETTÄ	8
KUNNAN/KOULUN VASTUU:.....	9

KOULUKULJETUSPERIAATTEET

Oppilaalla on perusopetuslain mukaan oikeus maksuttomaan kuljetukseen tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen, jos matka on yli viisi kilometriä tai jos matka on lapselle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. (Perusopetuslaki 32 §)

Esiopetuksessa olevan lapsen matkan pituus on kolme kilometriä.

Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin/asunnon ja koulun/esiopetuksen järjestämispaikan välistä matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun mennessään ja sieltä palatessaan. Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun/esiopetuspaikan väliselle matkalle.

Esioppilaan ollessa päivähoidossa, korvataan matkat päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta päivähoitoon, mikäli matka on yli 3 kilometriä.

Esikoulukuljetusta ei myönnetä, jos lapsella on esikoulussa myös päivähoitopaikka.

Jos esioppilas tai perusopetuksen oppilas ei tarvitse kuljetusta esim. sairauden tai loman aikana, vanhempien on aina tehtävä ilmoitus kuljetuksen järjestäjälle. Edellä olevien ehtojen mukaisesti tai, jos lapsella on lääkärintodistus kuljetuksen tarpeellisuudesta, päätöksen tekee rehtori, koulunjohtaja tai varhaiskasvatuspäällikkö.

Oppilaan päivittäinen koulumatka saa kestää odotuksineen enintään 2,5 tuntia päivässä. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia.

Koulumatkan/esiopetusmatkan pituus mitataan aina lyhyintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin tai asunnon pihalta koulun pihalle. Oppilaan koulumatka voi osittain muodostua oppilaan itse kulkemasta osasta. Kuljetus järjestetään pääsääntöisesti julkisella liikenteellä, linja-autoilla.

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkaa kouluautolle, tulee huomioida, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä POL 32 §:n enimmäisaikoja (2,5 h/pv ja 3 h/pv).

1 km:n normaali kävely vie aikaa keskimäärin

1 – 3 lk oppilas 20 min/km

4 – 6 lk oppilas 15 min/km

7 – 9 lk oppilas 12 min/km

Rehtori, koulunjohtaja tai varhaiskasvatuspäällikkö voi perustellusta syystä myöntää tai järjestää kuljetuksen näistä ohjeista poiketen. Päätös annetaan tiedoksi sivistysjohtajalle. Kuljetusten järjestämisessä tehdään yhteistyötä perusopetuksen ja esiopetuksen kesken.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun (perusopetuslaki 6 § 2 mom.), Kemijärven kaupunki ei maksa eikä järjestä koulukuljetusta. Huoltaja vastaa ylimääräisistä kustannuksista.

Asuinpaikan vaihtumisen yhteydessä, oppilas saa käydä entistä koulua lukuvuoden loppuun, jos kuljetus on tarkoituksenmukaisesti järjestettävissä eikä siitä aiheudu huomattavia ylimääräisiä kustannuksia verrattuna entiseen asuinpaikkaan.

Mikäli oppilas asuu esim. vuoroviikoin kahdessa osoitteessa, koulumatka/esiopetusmatka määräytyy sen osoitteen mukaan joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu/lähipäiväkoti. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota. Kunta järjestää koulukuljetuksen vain väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen.

Muut perusteet

Jos koulumatkan/esiopetusmatkan pituus on alle päätettyjen kilometrirajojen ja vaaditaan maksutonta koulukuljetusta, on asiasta oltava ao. tahon (lääkäri, koululääkäri, psykologi, sosiaalityöntekijä, lastensuojelutyöntekijä, kouluteiden turvallisuutta arvioiva työryhmä tai vastaava) lausunto, jossa todetaan yksilöity tarve ja perusteet kuljetukselle. Hakemuksen perusteena tulee olla lausunto, josta ilmenee ajanjakso, jona koulukuljetus on tarpeellinen sekä esitys kuljetusmuodosta (esim. tarvitsee taksikuljetuksen liikuntarajoitteen takia.) Päätöksen tekee koulun rehtori tai koulunjohtaja tai varhaiskasvatuspäällikkö

Koulukuljetuspäätös tehdään esi- ja perusopetuksen ajaksi kyseisestä osoitteesta kyseiseen kouluun/esiopetuspaikkaan. Myös asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyviä (esim. pysyvä liikuntarajoite). Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi.

Pääperiaatteet kuljetuksissa

Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Kuljetukset järjestetään lyhyintä reittiä pitkin ja edullisinta kulkuneuvoa käyttäen. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useampia eri kuljetusmuotoja. Pääsääntöisesti koulukuljetuksissa käytetään aikataulultaan sopivaa linjaliikennettä. Tilausliikennettä ja taksia käytetään tai huoltajalle maksetaan kuljetusavustusta, jos:

- linjaliikenne puuttuu tai sen reitit ja aikataulut ovat koulukuljetukseen soveltumattomat
- oppilas ei pysty terveydellisistä syistä käyttämään linjaliikennettä
- tien vaarallisuuden perusteella

Kemijärven kaupunki ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa päätös

oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla. Ongelmatilanteessa kuljettaja ottaa yhteyttä ko. koulun rehtoriin tai koulunjohtajaan. Tiedotukset huoltajille kulkevat koulun kautta.

Kuljetettavien luettelo

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen 553/21.6.2006 (Koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä), mukaisten kuljetuksen tilaajan tulee antaa kuljetuksen suorittajalle allekirjoittamansa matkustajaluettelo, johon on merkitty matkustajien nimet, heidän ikänsä lukuvuoden alkaessa ja koulu tai oppilaitos. Luettelo on toimitettava kuljettajalle ja sen on oltava mukana kuljetusautossa.

Koulumatkakortti

Kemijärven perusopetuksessa käytetään linja-autoliikenteessä älykortteja, joiden perusteella Matkahuolto laskuttaa kaupunkia. Jokaiselle linja-autokuljetukseen oikeutetulle oppilaalle annetaan älykortti lukuvuodeksi kerrallaan. Oppilaalle maksetaan vain yksi älykortti/lukuvuosi. Mikäli älykortti rikkoontuu huolimattoman käytön vuoksi tai katoaa, niin huoltaja on velvollinen korvaamaan uuden älykortin. Koulu ohjeistaa tarkemmin kortin käytöstä oppilaita. Kortilla ei saa matkustaa kuin koulumatkat. Kortin käyttöä seurataan lukuvuoden aikana ja mikäli väärinkäytöksiä ilmenee, voidaan ylimääräiset matkat periä oppilaan huoltajalta.

Tilausliikenteessä korvataan sopimuksen mukainen korvaus liikennöitsijälle.

Taksit saavat periä oppilailta maksun ns. omakustannusperusteisesta talvikuljetuksesta sivistyslautakunnan 19.1.1999 tekemän päätöksen mukaan.

Kuljetusavustus

Joissakin tilanteissa oppilas voi joustavimmin ja/tai taloudellisimmin kulkea vanhempien tai jollakin muulla yksityisellä kyydillä. Lähinnä kyseeseen tulevat tapaukset, jolloin jouduttaisiin hankkimaan taksikuljetus kyseistä kuljetusta varten.

Rehtori/koulunjohtaja/varhaiskasvatuspäällikkö tekee kuljetusavustuksesta viranhaltijapäätöksen ja antaa sen sivistysjohtajalle tiedoksi.

Kuljetusavustuksena maksetaan 50 % KVTES:n mukaisesta kilometrikorvauksesta vain yhdensuuntaisesta matkasta.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN KULJETUKSET

Hallituksen esityksessä (HE 57/2003) lain perusteluiksi todetaan, että lasten aamu- ja iltapäivätoiminta ei saa lisätä kunnan maksuttoman koulukuljetuksen kustannuksia. Pääsääntöisesti toimintaan osallistuvilla oppilaille ei ole lain mukaan subjektiivista oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen. Esioppilaille ja 1. – 2. luokkalaisille aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville oppilaille ei järjestetä maksutonta koulukuljetusta. Oppilaat

kulkevat toimintaan itsenäisesti tai kuljetuksista huolehtivat vanhemmat. Kuljetuksen saavat vain lääkärintodistuksen perusteella siihen oikeutetut oppilaat.

PÄÄTÖKSENTEKO

Perusopetuksen rehtori/koulunjohtaja/varhaiskasvatuspäällikkö päättää oppilaan koulukuljetusoikeudesta lainsäädännön ja sivistyslautakunnan tässä ohjeessa määrittelemillä perusteilla. Rehtori/koulunjohtaja tekee uusista kuljetukseen tulevista oppilaista viranhaltijapäätöksen, joka on voimassa koko perusopetuksen ajan, elleivät ilmaista kuljetusta koskevat säädökset tai oppilaan koulumatkaa tai muita kuljetusperusteita koskevat tiedot muutu (väestörekisteriin merkitty osoite). Kuljetuspäätökset tulevaa lukuvuotta/esiopetuksen toimintakautta varten tehdään kesäkuussa tai muulloin oppilaan tullessa kouluun. Päätös annetaan tiedoksi sivistysjohtajalle.

MAKSUTTOMAN KOULUKULJETUKSEN PERUSTEET

Kemijärven kaupunki järjestää perus- tai lisäopetusta sekä esiopetusta saavalla oppilaalle maksuttoman kuljetuksen tai avustaa oppilaan kuljettamista tai saattamista seuraavin perustein:

1. Matkan pituus
 - yli 5 kilometriä koko lukuvuosi
 - yli 3 kilometriä 1-2 luokkalaiselle koko lukuvuosi
 - yli 3 kilometriä esikoululaiselle koko lukuvuosi
2. Rasittava
 - lääkärintodistus tilanteen mukaan
 - 0 – 3 km koko lukuvuosi
3. Vaarallinen

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu-ohjelmaa. Ohjelma käyttää lähtötietoina Tiehallinnon tierekisteriaineistoa. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen kun hänen koulumatkansa sisältää tieosuuksia, jotka Koululiitu- ohjelman tulosten perusteella arvioidaan olevan oppilaalle vaarallinen.

Mikäli huoltaja anoo koulukuljetusta koulumatkan rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella, täytyy sitä anoa rehtorilta/koulunjohtajalta,/varhaiskasvatuspäälliköltä joka tekee päätöksen. Päätös menee tiedoksi sivistysjohtajalle.

4. Talvikuljetus

Oppilaalle ilmainen:

3 – 5 km 0 – 6 luokkaliselle

1.11.–31.3.

KOULUKULJETUSOHJEITA

Muistilista oppilaan, kodin, koulun/esiopetuspaikan ja kuljettajan vastuista ja tehtävistä koulukuljetuksessa

OPPILAS

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun/esiopetuspaikkaan
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttelemättä
- ylittää tien vasta, kun kouluauto on jatkanut matkaa
- ymmärtää säännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä

HUOLTAJAT HUOLEHTIVAT, ETTÄ

- oppilaiden saattaminen ja hakeminen tapahtuu turvallisesti
- oppilas on ajoissa kuljetuspaikalla
- oppilas on pukeutunut sään mukaisesti
- oppilas käyttää pimeällä heijastinta
- oppilas kuljetusreitin varteen pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna
- huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana.

- aamu- ja iltapäiväkuljetuksen perumisesta ilmoitetaan taksille suoraan ja ilmoitetaan koululle.
- toistuvat ilmoituksen laiminlyönnit voivat johtaa taksikulujen laskuttamiseen huoltajilta.

KUNNAN/KOULUN VASTUU:

- rehtori huolehtii, että liikennöitsijä saa kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. tiedot
- koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa
- vuosittain kouluissa käsitellään koulukuljetussäännöt
- koulu järjestää kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan
- koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä
- Liikenneturvan, poliisin ja ELY:n järjestämänä koulutus kuljetusyrittäjille, kuljettajille sekä rehtoreille/koulunjohtajille

